

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

ЗАКАРПАТСЬКІ ФІЛОЛОГІЧНІ СТУДІЇ

Випуск 25
Том 1

Видавничий дім
«Гельветика»
2022

Журнал включено до Переліку наукових фахових видань України (категорія «Б») з філологічних наук відповідно до Наказу МОН України від 09.02.2021 № 157 (додаток 4)

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Головний редактор:

Зимомря І. М. – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри теорії та практики перекладу, ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

Голова редакційної ради:

Палінчак М. М. – доктор політичних наук, професор, професор кафедри міжнародної політики, декан факультету міжнародних економічних відносин, ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

Члени редколегії:

Бідзіля Ю. М. – доктор наук із соціальних комунікацій, професор, завідувач кафедри журналістики, ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

Вереш М. Т. – кандидат філологічних наук, доцент кафедри німецької філології, ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

Гвоздяк О. М. – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри німецької філології, ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

Голік С. В. – кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри англійської філології, ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

Гжесяк Ян – д-р габ., професор Державної вищої професійної школи в Коніні, Конін, Польща

Девіцька А. І. – кандидат філологічних наук, доцент кафедри теорії та практики перекладу, ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

Добровольська О. Я. – доктор філологічних наук, професор, професор кафедри іноземної філології та перекладу, Національний транспортний університет

Мафтин Н. В. – доктор філологічних наук, професор, професор кафедри української літератури, ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

Павлак Мірослав – д-р габ., професор, ректор, Державна вища професійна школа в Коніні, Конін, Польща

Печарський А. Я. – доктор філологічних наук, професор кафедри української літератури ім. акад. М. Возняка, Львівський національний університет імені Івана Франка

Попович Н. М. – кандидат філологічних наук, доцент кафедри полікультурної освіти та перекладу, ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

Рогач Л. В. – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри англійської філології, ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

Фабіан М. П. – доктор філологічних наук, професор, професор кафедри англійської філології, ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

Чендей Н. В. – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри англійської філології, ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

Чик Д. Ч. – доктор філологічних наук, доцент, доцент кафедри іноземних мов і методики їх викладання, Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія імені Тараса Шевченка

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Internet

Вченою радою Державного вищого навчального закладу

«Ужгородський національний університет», протокол № 3 від 21.11.2022 року.

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації
серія КВ № 23097-12927Р,

видане Державною реєстраційною службою України 10.01.2018 р.

*Журнал включено до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus International
(Республіка Польща)*

Офіційний сайт видання: www.zfs-journal.uzhnu.uz.ua

Статті у виданні перевірені на наявність плагіату за допомогою програмного забезпечення
StrikePlagiarism.com від польської компанії Plagiat.pl.

ISSN 2663-4880 (print)
ISSN 2663-4899 (online)

© Ужгородський національний університет, 2022

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1

УКРАЇНСЬКА МОВА

Бернацька С.М. ЗМІНА МОВЛЕННСВОЇ ПОВЕДІНКИ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ В УКРАЇНІ.....	9
Бутко Л.В., Шабуніна В.В., Сізова К.Л. РЕАЛІЗАЦІЯ ФУНКЦІОНАЛЬНО-СТИЛІСТИЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ СКЛАДЕНИХ ПРИЙМЕННИКІВ ПРОСТОРОВОЇ ТА ЧАСОВОЇ СЕМАНТИКИ В АКАДЕМІЧНОМУ ТЕКСТІ.....	14
Данчишин Н.Р. ДО ПРОБЛЕМИ ВИВЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В ДОРОСЛОМУ РОСІЙСЬКОМОВНОМУ СЕРЕДОВИЩІ ПІД ЧАС ПОВНОМАСШТАБНОЇ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ.....	19
Костриба О.В. СЕМАНТИЧНЕ ЗГАСАННЯ МОТИВУВАЛЬНОЇ СПРОМОЖНОСТІ НЕПОХІДНИХ БАГАТОЗНАЧНИХ НУМЕРАТИВІВ: ДИВЕРГЕНТНО-КОНВЕРГЕНТНИЙ ПІДХІД.....	24
Leshchenko T.O., Zhovnir M.M. MULTIMODAL TEXT: THE ESSENCE, PRACTICAL VALUE AND DIDACTIC POTENTIAL.....	31
Навальна М.І., Спіс О.А. ФУНКЦІЙНО-СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ВІЙСЬКОЇ ЛЕКСИКИ В МОВІ ГАЗЕТИ «ДЕНЬ».....	36
Намачинська Г.Я. УКРАЇНІЗМИ У РОСІЙСЬКОМОВНИХ ТВОРАХ М. СТАРИЦЬКОГО.....	42
Петрова Озель Л.П. ГРИГОРІЙ СКОВОРОДА: МОВОТВОРЧИСТЬ ПИСЬМЕННИКА-ІНТЕЛЕКТУАЛІСТА (ДО 300-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ МИСЛИТЕЛЯ, ПЕДАГОГА, ПЕРЕКЛАДАЧА, МУЗИКАНТА).....	46
Прокопович Л.С. НЕВЕРБАЛЬНЕ ВИРАЖЕННЯ ЕМОЦІЙНИХ СТАНІВ ЛЮДИНИ В ХУДОЖНОМУ ДИСКУРСІ ТЕТЯНИ П'ЯНКОВОЇ «ЧУЖІ ГРІХИ».....	51
Романчук С.М. КОГНІТИВНІ ПАРАМЕТРИ КУЛЬТУРИ МОВИ ТА КОМУНІКАЦІЇ МОВНОЇ ОСОБИСТОСТІ СТУДЕНТІВ: ПОГЛЯДИ В. ГУМБОЛЬДТА Й О. ПОТЕБНІ.....	56
Середницька А.Я. ВІДОБРАЖЕННЯ ЧАСОВОГО АСПЕКТУ МОВНОЇ КАРТИНИ СВІТУ В ЗНАЧЕННЯХ ПОХІДНИХ ДІЕСЛІВ ПЕРЕМІЩЕННЯ.....	61
Шинкар Т.С., Левченко Т.М., Чубань Т.В. ФУНКЦІОНУВАННЯ АНГЛІЦИЗМІВ У МОВІ СУЧАСНИХ УКРАЇНСЬКИХ МАСМЕДІА: ЛІНГВОЕКОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ.....	66

РОЗДІЛ 2

СЛОВ'ЯНСЬКІ МОВИ

Тараненко В.В. ПРОХАННЯ ЯК СТРУКТУРНИЙ ЕЛЕМЕНТ КОМПОЗИЦІЇ ПРАВОСЛАВНОЇ МОЛИТВИ.....	72
--	----

РОЗДІЛ 3

ГЕРМАНСЬКІ МОВИ

Авдієвська К.О., Баранова С.В. КОМУНІКАЦІЯ В СОЦМЕРЕЖАХ: МОВНИЙ АСПЕКТ.....	76
Астапова Т.О. ДЕЯКІ АСПЕКТИ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ В ІСТОРИЧНОМУ РОЗВИТКУ МЕТОДИКИ.....	80
Гайденко Ю.О., Сергєєва О.О. ФЕНОМЕН КОЛЬОРУ ТА ЙОГО ВІДОБРАЖЕННЯ В СУЧАСНІЙ АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ.....	85
Holubova H.V. VARIABILITY OF THE CONCEPT "SCIENTIFIC DISCOURSE": MODERN DIMENSION.....	89
Ерліхман А.М., Кульчицька О.О. ЛЕКСИКО-СТИЛІСТИЧНІ ЗАСОБИ ФОРМУВАННЯ ОБРАЗУ ГОЛОВНОГО ПЕРСОНАЖА У РОМАНІ ДЖОНАТАНА САФРАНА ФОЄРА «EXTREMELY LOUD AND INCREDIBLY CLOSE».....	92
Жуковська А.В. ОЦІННИЙ КОМПОНЕНТ В ОПИСІ ЗАСОБІВ НЕВЕРБАЛЬНОЇ КОМУНІКАЦІЇ В ХУДОЖНІЙ ЛІТЕРАТУРІ (НА ПРИКЛАДІ РОМАНІВ ДЖОАН РОЛІНГ).....	98
Zabrudska L.M., Kovalenko I.M., Oleshkevich I.P., Sazonova V.C. PECULIARITIES OF ENGLISH FILM TITLES TRANSLATION AND ADAPTATION.....	102
Ковалик Н.В., Тимочко Л.М., Демчук Н.М. ЛІНГВАЛІЗАЦІЯ ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНОГО КОНЦЕПТУ <i>WATER</i> В УМОВАХ ВІЙНИ.....	111

Kostenko V.H. METADISOURSE RESOURCES USED TO MANAGE DOCTOR-PATIENT INTERACTION IN INFORMED CONSENT TEMPLATES FOR DENTAL TREATMENT.....	118
Леґейда А.В., Леґейда Д.В. АНГЛІЙСЬКОМОВНИЙ ТРЕЙЛЕР ЯК ФОРМА АДАПТАЦІЇ КІНОПРОДУКТУ.....	124
Малій А.С., Опанасенко О.І. ЛЕКСИКА НА ПОЗНАЧЕННЯ ЕМОЦІЙ У ХУДОЖНЬОМУ ТЕКСТІ (НА ПРИКЛАДІ НІМЕЦЬКОЇ ТА АНГЛІЙСЬКОЇ МОВ).....	132
Melnyk N.M. THEORETICAL ASPECT OF THE INFLUENCE OF DIGITAL COMPETENCE ON THE DEVELOPMENT OF THE PROFESSIONAL COMPETENCE OF AN ENGLISH LANGUAGE TEACHER OF NON-LINGUAL SPECIALTIES IN HIGH SCHOOLS.....	136
Мизин Т.О. ТВАРИНИ ЯК ОБ'ЄКТ ЛІНГВОКУЛЬТУРИ.....	140
Нечипоренко В.О. МОВНІ ЗАСОБИ ФОРМУВАННЯ ЛІНГВОКУЛЬТУРНОЇ СПЕЦИФІКИ ПУБЛІЦИСТИЧНОГО ТЕКСТУ	145

РОЗДІЛ 4

РОМАНСЬКІ МОВИ

Namestiuk S.V., Stefurak O.V. PRAGMATICS OF DYNAMIC USE OF MULTIMODAL MODUS IN FOREIGN LANGUAGE LEARNING FOR BILINGUALS IN BUKOVYNA.....	151
---	-----

РОЗДІЛ 5

МОВИ НАРОДІВ АЗІЇ, АФРИКИ, АБОРИГЕННИХ НАРОДІВ АМЕРИКИ І АВСТРАЛІЇ

Ємельянова Д.В. ДЕЯКІ ПРОБЛЕМИ ВИКЛАДАННЯ ГРАМАТИКИ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ УКРАЇНСЬКИМ СТУДЕНТАМ	156
Ракігіна М.І., Дзюба О.Р. ОСОБЛИВОСТІ КИТАЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОГО ПЕРЕКЛАДУ ЛОЗУНГІВ ЕПОХИ ПАНДЕМІЇ.....	163

РОЗДІЛ 6

ЗАГАЛЬНЕ МОВОЗНАВСТВО

Бошков А.В. СПЕЦИФІКА МАС-МЕДІЙНОГО ДИСКУРСУ З ТОЧКИ ЗОРУ КОГНІТИВНОГО ПІДХОДУ.....	170
Горюнова М.М., Стогній І.В. ФОРМИ ЗВЕРТАННЯ В АНГЛОМОВНІЙ ТА НІМЕЦЬКОМОВНІЙ ДІЛОВІЙ КОРЕСПОНДЕНЦІЇ.....	175
Куліш А.Р. ДИСКУРСОЛОГІЧНІ СТУДІЇ В УКРАЇНІ: ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ, ТЕРМІНИ І ПРОБЛЕМИ.....	179
Остапенко М.П. ЕВОЛЮЦІЯ ЗНАЧЕННЯ ТЕРМІНА «ЕПОНІМ» ВІД АНТИЧНИХ ЧАСІВ ДО СЬОГОДЕННЯ.....	184
Самойленко О.В. ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ТЕРМІНІВ-КВАЗІКОМПЗИТИВ У ПСИХОЛОГІЇ.....	192
Шелепкина І.М. ДЕЯКІ АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ СКОРОЧЕНИХ ТЕРМІНОЛОГІЧНИХ ОДИНИЦЬ В ЕКОНОМІЧНІЙ СФЕРІ.....	196
Shirnova A.I. EXPRESSION OF NEGATION BY GRAMMATICAL AND LEXICAL MEANS.....	202

РОЗДІЛ 7

ПОРІВНЯЛЬНО-ІСТОРИЧНЕ І ТИПОЛОГІЧНЕ МОВОЗНАВСТВО

Запухляк І.М. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ФРАЗЕОЛОГІЗМИ СТАНУ З КОМПОНЕНТОМ НА ПОЗНАЧЕННЯ НЕЖИВОЇ ПРИРОДИ В АНГЛІЙСЬКІЙ ТА УКРАЇНСЬКІЙ МОВАХ.....	206
Коломієць О.М. МЕТОДОЛОГІЧНІ УСТАНОВКИ ВИВЧЕННЯ ТЕКСТІВ ЯК КОНСТРУКТИВ РІЗНОЇ ПРИРОДИ.....	211
Куцос О.І. КОНТЕНТ-АНАЛІЗ ДЕФІНІЦІЙ ПОНЯТТЯ «МОВНА СВІДОМІСТЬ».....	216
Luchechko T.M. THE STRUCTURAL FRAMEWORK FOR THE RIDDLE DEFINITION.....	220
Малинка Ю.Г. ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК ГОВОРІННЯ АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ У СТУДЕНТІВ ЦИРКОВИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ.....	225

РОЗДІЛ 8**СТРУКТУРНА, ПРИКЛАДНА ТА МАТЕМАТИЧНА ЛІНГВІСТИКА**

Бадецька О.Й., Таран О.С. ТОНАЛЬНИЙ АНАЛІЗ ЗАГОЛОВКІВ ВВС ПРО ВІЙНУ В УКРАЇНІ (ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ IBM WATSON TONE ANALYZER).....	229
Капінус О.Л., Байло І.Я. ВИКОРИСТАННЯ ТЕКСТОВИХ КОРПУСІВ У ЛІНГВІСТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ.....	234
Кармазіна Л.Л. ОСОБЛИВОСТІ ВІРТУАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ В КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА.....	239
Лаврів М.М. СПЕЦИФІКА ТРАНСФОРМАЦІЙ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ В ІНТЕРНЕТ-ДИСКУРСІ.....	243
Tsapenko L.E., Lebedeva E.V., Gvozd O.V. STATISTICAL METHODS FOR DETERMINING THE DIFFERENTIAL CHARACTERISTICS IN GRAMMAR PHENOMENA OF TEXTS (ON THE MATERIAL OF TEXT CORPORA OF TECHNICAL SPECIALTIES).....	250

CONTENTS

SECTION 1

UKRAINIAN LANGUAGE

Bernatska S.M. CHANGE OF SPEECH BEHAVIOR DURING WARTIME IN UKRAINE.....	9
Butko L.V., Shabunina V.V., Sizova K.L. IMPLEMENTATION OF THE FUNCTIONAL-STYLISTIC POTENTIAL OF COMPOUND PREPOSITIONS OF THE SPATIAL AND TEMPORAL SEMANTICS IN THE ACADEMIC TEXT.....	14
Danchyshyn N.R. TO THE PROBLEM OF LEARNING UKRAINIAN IN AN ADULT RUSSIAN-SPEAKING ENVIRONMENT DURING THE FULL-SCALE RUSSIAN-UKRAINIAN WAR.....	19
Kostryba O.V. SEMANTIC EXTINCTION OF THE MOTIVATING CAPACITY OF NON-DERIVATIVE MULTI-MEANING NUMERALS: DIVERGENT AND CONVERGENT APPROACH.....	24
Leshchenko T.O., Zhovnir M.M. MULTIMODAL TEXT: THE ESSENCE, PRACTICAL VALUE AND DIDACTIC POTENTIAL.....	31
Navalna M.I., Spys O.A. FUNCTIONAL AND SEMANTIC FEATURES OF USE OF MILITARY VOCABULARY IN NEWSPAPER “DAY”.....	36
Namachynska H.Ya. UKRAINIANISMS IN THE RUSSIAN-LANGUAGE WORKS OF M. STARYTSKYI.....	42
Petrova Ozel L.P. GRIGORY SKOVORODA: LANGUAGE CREATION OF THE WRITER-INTELLECTUAL (TO THE 300TH ANNIVERSARY OF THE BIRTHDAY OF THE PHILOSOPHER, TEACHER, TRANSLATOR, MUSICIAN).....	46
Prokopovych L.S. NON-VERBAL EXPRESSION OF EMOTIONAL STATES OF A PERSON IN THE ARTISTIC DISCOURSE OF TETYANA PYANKOVA “SOMEONE’S SINS”.....	51
Romanchuk S.M. COGNITIVE PARAMETERS OF LANGUAGE CULTURE AND COMMUNICATION OF LANGUAGE PERSONALITY OF STUDENTS: VIEWS OF V. HUMBOLT AND O. POTEBNYI.....	56
Serednytska A.Ya. REPRESENTATION OF THE TIME ASPECT OF THE LINGUISTIC WORLDVIEW IN THE MEANING OF DERIVED MOTION VERBS.....	61
Shynkar T.S., Levchenko T.M., Chuban T.V. FUNCTIONING OF ANGLICISMS IN THE LANGUAGE OF MODERN UKRAINIAN MASS MEDIA: LINGUISTIC-ECOLOGICAL ASPECT.....	66

SECTION 2

SLAVIC LANGUAGES

Taranenko V.V. SUPPLICATION AS A STRUCTURAL ELEMENT OF THE ORTHODOX PRAYER COMPOSITION.....	72
--	----

SECTION 3

GERMANIC LANGUAGES

Avdiievska K.O., Baranova S.V. COMMUNICATION IN SOCIAL NETWORKS: LANGUAGE ASPECT.....	76
Astapova T.O. SOME ASPECTS OF FOREIGN LANGUAGES TEACHING IN HISTORICAL DEVELOPMENT OF METHODICS.....	80
Haidenko Yu.O., Serheieva O.O. THE PHENOMENON OF COLOR AND ITS REPRESENTATION IN THE MODERN ENGLISH LANGUAGE.....	85
Holubova H.V. VARIABILITY OF THE CONCEPT “SCIENTIFIC DISCOURSE”: MODERN DIMENSION.....	89
Erlikhman A.M., Kulchytska O.O. LEXICAL-STYLISTIC MEANS OF MAIN CHARACTER IMAGE FORMATION IN SAFRAN FOER’S NOVEL “EXTREMELY LOUD AND INCREDIBLY CLOSE”.....	92
Zhukovska A.V. EVALUATIVE COMPONENT IN DESCRIPTION OF NON-VERBAL COMMUNICATION IN FICTION (BASED ON THE NOVELS BY JOANNE ROWLING).....	98
Zabrudska L.M., Kovalenko I.M., Oleshkevich I.P., Sazonova V.C. PECULIARITIES OF ENGLISH FILM TITLES TRANSLATION AND ADAPTATION.....	102

Kovalyk N.V., Tymochko L.M., Demchuk N.M. LINGUALIZATION OF ECOLOGICAL AND ECONOMIC <i>WATER</i> CONCEPT IN TIMES OF WAR.....	111
Kostenko V.H. METADISOURSE RESOURCES USED TO MANAGE DOCTOR-PATIENT INTERACTION IN INFORMED CONSENT TEMPLATES FOR DENTAL TREATMENT.....	118
Leheida A.V., Leheida D.V. ANGLO-AMERICAN TRAILER AS FILMIC ADAPTATION FORM.....	124
Malii A.S., Opanasenko O.I. VOCABULARY DESIGNATING EMOTIONS IN A LITERARY TEXT (ON THE EXAMPLE OF THE GERMAN AND ENGLISH LANGUAGES).....	132
Melnyk N.M. THEORETICAL ASPECT OF THE INFLUENCE OF DIGITAL COMPETENCE ON THE DEVELOPMENT OF THE PROFESSIONAL COMPETENCE OF AN ENGLISH LANGUAGE TEACHER OF NON-LINGUAL SPECIALTIES IN HIGH SCHOOLS.....	136
Myzyn T.O. ANIMALS AS AN OBJECT OF LINGUISTIC CULTURE.....	140
Nechyporenko V.O. LINGUAL MEANS OF FORMATION OF LINGUISTIC AND CULTURAL SPECIFICITY OF A PUBLICISTIC TEXT.....	145

SECTION 4

ROMANIC LANGUAGES

Namestiuk S.V., Stefurak O.V. PRAGMATICS OF DYNAMIC USE OF MULTIMODAL MODUS IN FOREIGN LANGUAGE LEARNING FOR BILINGUALS IN BUKOVYNA.....	151
---	-----

SECTION 5

LANGUAGES OF THE PEOPLES OF ASIA, AFRICA, INDIGENOUS PEOPLES OF AMERICA AND AUSTRALIA

Yemelianova D.V. SOME PROBLEMS OF TEACHING CHINESE GRAMMAR TO UKRAINIAN STUDENTS.....	156
Rakitina M.I., Dziuba O.R. FEATURES OF CHINESE-UKRAINIAN TRANSLATION OF PANDEMIC ERA SLOGANS.....	163

SECTION 6

GENERAL LINGUISTICS

Boshkov A.V. SPECIFIC FEATURES OF MASS MEDIA DISCOURSE FROM THE POINT OF VIEW OF COGNITIVE APPROACH.....	170
Horiunova M.M., Stohnii I.V. ADDRESS FORMS IN ENGLISH AND GERMAN BUSINESS CORRESPONDENCE.....	175
Kulich A.R. DISCOURSE STUDIES IN UKRAINE: BASIC CONCEPTS, TERMS AND PROBLEMS.....	179
Ostapenko M.P. EVOLUTION OF THE MEANING OF THE TERM “EPONYM” FROM ANCIENT TIMES TO THE PRESENT DAYS.....	184
Samoilenko O.V. PECULIARITIES OF QUASI-COMPOSITES FUNCTIONING IN PSYCHOLOGY.....	192
Shelepko I.M. SOME ASPECTS OF THE RESEARCH OF ABBREVIATED TERMINOLOGICAL UNITS IN THE ECONOMIC SPHERE.....	196
Shirnova A.I. EXPRESSION OF NEGATION BY GRAMMATICAL AND LEXICAL MEANS.....	202

SECTION 7

COMPARATIVE, HISTORICAL AND TYPOLOGICAL LINGUISTICS

Zapukhliak I.M. PROCEDURAL IDIOMS OF STATE WITH THE COMPONENT DENOTING INORGANIC MATTER IN THE ENGLISH AND UKRAINIAN LANGUAGES.....	206
Kolomiets O.M. METHODOLOGICAL SETTINGS FOR STUDYING TEXTS AS CONSTRUCTS OF DIFFERENT NATURE.....	211
Kutsos O.I. CONTENT ANALYSIS OF DEFINITIONS OF THE CONCEPT “LINGUISTIC AWARENESS”.....	216

Lučechko T.M. THE STRUCTURAL FRAMEWORK FOR THE RIDDLE DEFINITION.....	220
Malynka Yu.H. FORMATION OF ENGLISH SPEAKING SKILLS AMONG STUDENTS OF CIRCUS SPECIALTIES.....	225

SECTION 8

STRUCTURAL, APPLIED, AND MATHEMATICAL LINGUISTICS

Badetska O.I., Taran O.S. TONE ANALYSIS OF BBC HEADLINES ABOUT THE WAR IN UKRAINE (USING IBM WATSON TONE ANALYZER).....	229
Kapinus O.L., Bailo I.Ya. THE USE OF THE TEXT CORPORA IN LINGUISTIC RESEARCH.....	234
Karmazina L.L. FEATURES OF VIRTUAL COMMUNICATIONS IN THE CONTEXT OF GLOBALIZATION OF INFORMATION SOCIETY.....	239
Lavriv M.M. SPECIFICITY OF TRANSFORMATIONS OF PHRASEOLOGISMS IN INTERNET DISCOURSE.....	243
Tsapenko L.E., Lebedeva E.V., Gvozd O.V. STATISTICAL METHODS FOR DETERMINING THE DIFFERENTIAL CHARACTERISTICS IN GRAMMAR PHENOMENA OF TEXTS (ON THE MATERIAL OF TEXT CORPORA OF TECHNICAL SPECIALTIES).....	250

них зооморфізмів в іншій мові. Фразеологічні одиниці з назвами тварин використовуються для образної характеристики і мають високий конотативний потенціал. При цьому, негативні характеристики із зоонімами переважають над позитивними. Вважаємо, це пов'язано з тим, що позитивне сприймається як закономірне. Подолання труднощів, виправлення помилок дуже важливе для людини, і ці прагнення стійко

закріплені в мові. Найчастіше зооморфізми англійської та української мов утворюються за рахунок внутрішніх ресурсів мови: метафоризації та порівняння.

Розроблені в результаті дослідження матеріали відкривають додаткові **перспективи** для подальшого дослідження зооморфізмів, зокрема для вивчення їхнього функціонування у порівняльному аспекті в художніх текстах.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Cambridge Dictionary. URL: <https://dictionary.cambridge.org/us/dictionary> (дата звернення: 15.09.2022).
2. Macmillan Dictionary. URL: <http://www.macmillandictionary.com> (дата звернення: 15.09.2022).
3. Merriam-Webster Learner's Dictionary. URL: learnersdictionary.com/definition/road (дата звернення: 15.09.2022).
4. Академічний тлумачний словник української мови. URL: <http://www.sum.in.ua> (дата звернення: 26.09.2022).
5. Балла М. І. English-Ukrainian Dictionary. Київ : Освіта, 1996. 1464 с. URL: <http://linguisto.epizy.com/dict/en.php> (дата звернення: 26.09.2022).
6. Бусел В. Т. Великий тлумачний словник сучасної української мови. – К.; Ірпінь : ВТФ «Перун», 2005. – 1728 с. URL: <https://archive.org/details/velykyislovnyk/page/116/mode/2up> (дата звернення: 26.09.2022).
7. Humboldt W., von. *Schriften zur Sprache*. – Stuttgart : Phillip, 1980. 256 S.
8. Манакин В. М. Мова і міжкультурна комунікація. Київ : ВЦ «Академія», 2012. 288 с.
9. Башук Н. П. Фразеологізми із зоонімічним компонентом в німецькій та українській мовних картинах світу. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Філологія»*. 2020. Вип. 9(77). С. 200–203.
10. Приходько А. М. Концепти і концептосистеми в когнітивно-дискурсивній парадигмі лінгвістики. Запоріжжя : Прем'єр, 2008. 332 с.
11. Солдатова С. М. Паремії на позначення «щастя» у мовній картині німецького народу. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія Лінгвістика*. 2018. Вип. 34. С. 89–92.
12. Антуф'єва В. А., Белоусова В. В., Драпалюк К. І. Національна унікальність фразеологізмів у мовній картині світу. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія Германістика та міжкультурна комунікація*. 2020. Вип. 1. С. 80–85.
13. Жайворонко В. В. Знаки української етнокультури. Київ : Довіра, 2006. 703 с. URL: http://ukrlit.org/slovnnyk/zhaivoronok_znaky_ukrainskoi_etnokultury (дата звернення: 18.10.2022).

УДК 11.111'37

DOI <https://doi.org/10.32782/tps2663-4880/2022.25.1.27>

МОВНІ ЗАСОБИ ФОРМУВАННЯ ЛІНГВОКУЛЬТУРНОЇ СПЕЦИФІКИ ПУБЛІЦИСТИЧНОГО ТЕКСТУ

LINGUAL MEANS OF FORMATION OF LINGUISTIC AND CULTURAL SPECIFICITY OF A PUBLICISTIC TEXT

Нечипоренко В.О.,

orcid.org/0000-0002-2429-9487

кандидат філологічних наук, доцент,

доцент кафедри іноземної філології та перекладу

Вінницького торговельно-економічного інституту Державного торговельно-економічного університету

Статтю присвячено дослідженню мовних засобів формування лінгвокультурної специфіки публіцистичного тексту. Публіцистичний дискурс має потужний регулятивний потенціал, тому його дослідження в межах теорії мовленнєвого впливу, що вивчає засоби і стратегії оптимізації процесу спілкування, є актуальним. Як і будь-яке

лінгвокультурне явище, публіцистичний дискурс, крім суто лінгвального, має зовнішній екстралінгвальний та внутрішній лінгвокогнітивний виміри. Лінгвокультурний аналіз публіцистичного дискурсу та його мовних особливостей є актуальним напрямком лінгвістичних студій. Метою даної розвідки є узагальнення розуміння публіцистичного дискурсу в комунікативному аспекті, аналіз лінгвокультурної специфіки сучасного англомовного публіцистичного тексту в перекладацькому вимірі. Основний шлях до пізнання лінгвокультурного контенту видання передбачає аналіз змісту культурно маркованих знаків. Знаки лінгвокультури репрезентують духовно-ціннісні уявлення спільноти в конкретному газетному чи журнальному контенті, тобто світорозуміння не лише окремої людини, але і суспільства, а отже – свідомість культури, що відбивається, матеріалізується в семіотичній системі і без неї не існує. У дослідженні здійснено синхронний аналіз публікацій медіа-ресурсу BBC News. В BBC News, як і в інших ЗМІ, усі медіатексти набувають тематичну віднесеність, тобто зорганізуються за відповідними рубриками і передаються споживачеві, який їх сприймає, декодує, інтерпретує. Чітке структурування інформаційного потоку здійснюється за допомогою усталених концептуальних медіатопіків. Досліджуючи лінгвокультурну специфіку англомовного сайту новин BBC News, ми зосередимося в першу чергу на аналізі суспільно-політичних реалій, пов'язаних з життям королівської родини, оскільки це один з найпопулярніших медіатопіків британської публіцистики. Результати здійсненого аналізу дозволяють зробити висновок про те, що лінгвокультурний контент публіцистичного тексту може потребувати додаткового лінгвокраїнознавчого коментаря не лише у випадках, коли мова йде про текст перекладу, кінцевим споживачем якого не є носій англійської мови. Окреслено перспективи подальших наукових розвідок.

Ключові слова: культура, лінгвокультурний простір, публіцистичний текст, медіатопік, лінгвокультурний контент, BBC News.

The article deals with the research of lingual means of formation of linguistic and cultural specificity of a publicistic text. A publicistic discourse has a powerful regulatory potential therefore the study of this discourse from the positions of the theory of speech impact, including research of means and strategies of communication process optimization, is highly topical. The publicistic discourse like any other linguistic and cultural phenomenon possesses both extralingual and intrinsic lingual and cognitive aspects. Linguistic and cultural analysis of the publicistic discourse and its linguistic specificities is of current interest within linguistic studies. The aim of the article is to summarize the comprehension of the publicistic discourse within the communicative approach, to analyze linguistic and cultural specificity of the modern English publicistic text within the frames of translation studies. The general approach to learning the linguistic and cultural content of any publication is the analysis of the culturally marked signs' meaning. Linguistic and cultural signs represent spiritual and valuable ideas of the community in the certain newspaper or magazine content that is the social worldview instead of the personal worldview. Consequently, consciousness of culture is reflected by linguistic and cultural signs in semiotic system and cannot exist without it. The work attempts to conduct a synchronous analysis of publications selected on the site of BBC News. BBC News' media texts get thematic relevance and are organized according to specific headings and transmitted to readers. Then readers perceive, decode and interpret them. Clear structuring of the information flow is carried out using established conceptual media topics. Investigating the linguistic and cultural specificity of the English-language BBC News website, we focus primarily on the analysis of socio-political realities related to the life of the royal family, as this is one of the most popular media topics in British journalism. The results of the performed analysis allow us to conclude that the linguistic and cultural content of the publicistic text may require an additional linguistic and regional commentary not only in cases when it comes to the translated text, the end user of which is not a native English speaker. Prospects for further scientific research are outlined.

Key words: culture, linguistic and cultural space, publicistic text, media topic, linguistic and cultural content, BBC News.

Постановка проблеми. Характер сучасного дискурсу в публіцистиці все складніше піддається жанровій та стилістичній класифікації. Дослідження жанрової природи медіатекстів, навіть у еру зародження «нових медіа», не завершено: відсутні чіткі і однозначні межі жанрів у журналістиці і публіцистиці; не відзначено суттєвого просування у розв'язанні даної проблеми у порівнянні із загальнолінгвістичними дослідженнями жанру. Сучасна лінгвістика розглядає публіцистичний дискурс як складне комунікативне явище, «яке містить не тільки акт творення певного тексту, але й відображає залежність мовного твору від багатьох екстралінгвістичних обставин – знань про світ, поглядів, думок і конкретної мети мовця як його творця» [1, с. 36]. Тобто, як і будь-яке лінгвокультурне явище, публіцистичний дискурс, крім суто лінгвального, має зовнішній екстралінгвальний та внутрішній лінгвокогнітивний виміри. На думку К. Разумної,

це пояснюється тим, що публіцистичний дискурс уналежнюють до найпотужніших засобів передачі інформації та впливу на суспільство [4, с. 121]. Англійська лінгвокультура є центром скупчення різноманітної інформації, що активно генерується у рамках публіцистичного дискурсу. Аналіз публіцистичного дискурсу дозволяє дослідити цінності англійської лінгвокультури крізь призму «живого» масмедійного спілкування. Дослідження публіцистичного дискурсу у призмі лінгвокультурологічних студій дає змогу більш детально окреслити особливості англійської мовної картини світу на сучасному етапі функціонування британського суспільства, адже саме у рамках публіцистичного дискурсу вирішуються актуальні питання країни.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Вагомий внесок у дослідження взаємозв'язку мови, літератури й національної культури зробили українські вчені В. Ващенко, П. Гриценко,

В. Жайворонок, М. Кочерган, І. Чередниченко. Грунтовними дослідженнями в царині лінгвокультурології відзначилися Л. Кожухівська, Т. Левченко, О. Потапенко, Я. Потапенко, Т. Чубань. В даному контексті також слід згадати науковий доробок М. Алефіренка, Ф. Бацевича, А. Загнітка, Л. Лисиченко, В. Манакіна, О. Селіванової. Останніми роками публіцистичний дискурс постає центром зацікавлень у лінгвістичних студіях багатьох дослідників, серед яких Ф. Бацевич, А. Загнітко, Т. Лук'янова, М. Мамич, С. Потапенко, К. Разумна, І. Шевченко.

Постановка завдання. Метою даної розвідки є узагальнення розуміння публіцистичного дискурсу в комунікативному аспекті, аналіз лінгвокультурної специфіки сучасного англomовного публіцистичного тексту в перекладацькому вимірі. Мета роботи передбачає розв'язання таких завдань: окреслити місце лінгвокультурології в дослідженні масмедійного простору; визначити засади та актуальні напрямки вивчення мови ЗМІ в контексті лінгвокультурології та медіастилістики; обґрунтувати зміст поняття 'лінгвокультурний контент'; проаналізувати лінгвокультурний контент британських ЗМІ у перекладацькому вимірі.

Виклад основного матеріалу. Публіцистика створює у свідомості соціуму картину світу, зображуючи оточуючу дійсність завершеними художніми фрагментами, намагаючись відповідати новинним подіям, але встигаючи переосмислювати ці картини і доносити до споживача сутність свого переосмислення.

Термін контент останнім часом став одним з найбільш вживаних у дигітальних ЗМІ. Саме слово контент (від лат. *contentum* – 'зміст', 'вміст') з поширенням Інтернету набуло нового специфічного значення. Як слушно зауважує М. Мамич, значення слова контент формується на тлі усвідомлення того, що будь-яка інформація потребує структурування для полегшення її сприймання, орієнтації аудиторії її споживачів щодо пошуку тих матеріалів, що становлять цінність для соціокультурної спільноти [2, с. 24]. У сучасній теорії соціальних комунікацій, медіалінгвістиці у вузькому термінологічному вживанні – це «загальний обсяг інформації Інтернету або окремого інформаційного ресурсу, реалізований як сукупність текстів; сукупність вмісту певного (друкованого чи електронного) часопису» [3, с. 450]. У нашому дослідженні для визначення сутності поняття 'контент масмедіа' ми послуговуємося дефініцією, запропонованою українською дослідницею М. Мамич: «Контент – структурований за рубри-

ками, тематичними блоками, жанрово-стильовими різновидами зміст медіа» [2, с. 24]. Саме через конкретні жанри з їх медіатопіками і відповідним лінгвокультурним наповненням і формуються контенти видань.

Основний шлях до пізнання лінгвокультурного контенту видання передбачає аналіз змісту культурно маркованих знаків. Знаки лінгвокультури репрезентують духовно-ціннісні уявлення спільноти в конкретному газетному чи журнальному контенті, тобто світорозуміння не лише окремої людини, але і суспільства, а отже – свідомість культури, що відбивається, матеріалізується в семіотичній системі і без неї не існує. Вивчення мовного матеріалу відкриває певні можливості для пізнання ментальності нації. Інформація, викладена англійською мовою, є одним з джерел англійського лінгвокраїнознавства.

Британська телерадіомовна корпорація (англ. *British Broadcasting Corporation*, аббревіатура *BBC*) – британська компанія суспільного телерадіомовлення. За кількістю слухачів це найбільша телерадіомовна компанія у світі. Штаб-квартира корпорації знаходиться у *Broadcasting House* у Вестмінстері, Лондон. *BBC News* – оперативний бізнес-підрозділ Британської телерадіомовної корпорації, відповідальний за збір та трансляцію новин і поточних подій. Відділ є найбільшою у світі новинною організацією та генерує приблизно 120 годин контенту кожного дня. Служба підтримує 50 зарубіжних інформаційних бюро та 250 кореспондентів по всьому світу.

Україномовний підрозділ міжнародної медіакорпорації *BBC* спочатку з'явився як україномовне радіо «*BBC Україна*». Радіо розпочало мовлення 1 червня 1992 року і припинило мовлення 29 квітня 2011 року. Після закриття радіо залишився лише україномовний сайт новин *BBC News Україна*, що публікує контент у вигляді новинної стрічки на сайті *bbc.ua* та у вигляді телевізійних новин на сайті *bbc.ua* та *YouTube*-каналі *BBC News Україна*, а також у ефірі партнерів телеканалу.

Контент *BBC News*, як і будь-який інший, відзеркалює певні ціннісні орієнтири представників світової спільноти, що структурована за соціальними (гендерними, освітніми, віковими, професійно-рольовими тощо), культурними (етно-, національно, релігійно, ціннісно маркованими), територіальними тощо чинниками.

Лінгвокультурне насичення інформаційного медійного поля суспільства відображене в ньому через репрезентацію вербалізованих об'єктів культури та духовно-ментальних цінностей

буття. Лінгвокультурологічний аспект вивчення контенту ЗМІ переносить долідження на рівень концептуальний, поняттєвий, когнітивно-ідеологічний, посилює в ньому ціннісну інформацію про стан культури суспільства. Основний шлях до пізнання лінгвокультурного контенту видання пов'язаний з класичним семасіологічним аналізом змісту культурно маркованих знаків. У нашому дослідженні ми фокусуємося на синхронному аналізі публікацій медіа-ресурсу BBC News. Медіатексти, створені в конкретний історичний час, у певній національній лінгвокультурі, відображають ментальність та духовний світ лінгвосоціуму. Уявний читач за системою рубрик, заголовків, медіатекстів у їх жанрово-стильових різновидах, за концептуальним змістом наскрізних слів-понять, фразеологічних сполучень, перифраз, публіцистичних кліше, прецедентних імен, мовно-естетичних знаків культури прилучається до лінгвокультурного контенту.

Когнівістика розглядає медіатекст не як статичне, а як динамічне утворення в поєднанні з позалінгвістичними факторами, які впливають на створення, розповсюдження, функціонування, сприйняття і інтерпретацію публіцистичного тексту. Левову частку знань про події у сучасному світі людина отримує із засобів масової інформації. Вони відіграють суттєву роль у формуванні інформаційної картини світу, вибудовуючи інформаційний простір відповідно до сталих концептуальних моделей, що в свою чергу знаходить свій відбиток у чіткому тематичному структуруванні медіаматеріалів. Побудова інформаційної картини світу у свідомості читацької, глядацької, Інтернет-аудиторії є когнітивним еквівалентом картини всіх тих подій, які відбуваються в оточуючому світі у даний момент часу.

У першу чергу відбувається структурування потоку інформації, коли інформація про події сприймається свідомістю автора (журналіста), опрацьовується і кодується мовними засобами, перетворюючись на медіатекст – продукт когнітивної діяльності свого творця. В BBC News, як і в інших ЗМІ, усі медіатексти набувають тематичну віднесеність, тобто зорганізуються за відповідними рубриками і передаються споживачеві, який їх сприймає, декодує, інтерпретує. Повідомлення про явища дійсності, їхні об'єктивні властивості, які знаходяться поза спостереженням реципієнтів, наявні у медіатексті як результати осмислення цієї дійсності, її віддзеркалення свідомістю автора тексту.

Чітке структурування інформаційного потоку здійснюється за допомогою усталених концепту-

альних медіатопіків. Усталений медіатопік, або тематичний блок – це поняття, яке включає усю сукупність новинних матеріалів і повідомлень, поєднаних однією тематикою. Традиційними для британських ЗМІ є поділ тематичних блоків на дві групи: теми універсального висвітлення і культуроспецифічні тематичні блоки. До усталених тематичних компонентів належать політика, економіка, фінанси, катастрофи і природні катаклізми, наука, закони, освіта, культура, релігія, здоров'я, спорт, погода. Дані теми у змістовому плані охоплюють практично усі сфери суспільного життя (*War in Ukraine, Coronavirus, Climate, World, UK, Business, Tech, Science, Stories, Entertainment & Arts, Health*).

Проте наявні і такі теми, які притаманні лише даній культурі. Мова йде про найбільш частотні, повторювальні теми, які постійно присутні у ЗМІ Великої Британії, т. з. “buzz-topics”. Культуроспецифічна тематика відображає специфіку сучасного британського життя і відіграє неабияку роль у загальному об'ємі інформації. Загалом англійські ЗМІ завжди демонстрували підвищений інтерес до приватного життя можновладців, політиків і членів королівської родини.

У словах із особливими культурно-специфічними значеннями знаходять відображення як спосіб життя певного мовного колективу, так і спосіб мислення. Основу семантичних систем різних мов складають понятійні системи, які склалися у свідомості представників різних лінгвокультурних спільнот. Більшість науковців схиляються до думки, що навіть при всіх загальних умовах, у житті кожного народу наявні характерні лише для нього реалії культури, побуту і оточуючого світу. В будь-якій іншій культурі цим реаліям будуть відповідати повні або часткові пробіли. Усі ці реалії знаходять віддзеркалення в мові у вигляді мовних позначень даних специфічних елементів, які містять культурний відбиток (національних словесних образах). У культурно-специфічних словах втілюється минулий досвід народу стосовно дій і уявлень про різні речі – таким чином вони зберігають ці способи для майбутніх поколінь. Для позначення найменувань, які найяскравіше відображають особливості культури народу-носія конкретної мови, використовується ціла низка термінів: безеквівалентна лексика, неповноеквівалентна лексика, реалії, варваризми, лакуни, фонові лексика, національні словесні образи, екзотична лексика, культурами тощо.

Для дефініції національно-культурної інформації у складі лексичного значення існують і інші терміни: національно-культурні компоненти зна-

чення і культурно-історичні компоненти. У слові міститься не лише актуальна інформація, що передається через повсякденну мовленнєву комунікацію. У ньому накопичується інформація різного типу: соціально-історична, інтелектуальна, експресивно-емоційна, оцінна, загальногуманістична, а також національні знання. Така інформація є основою соціально-історичного, національно обумовленого культурного компоненту смислової структури слова.

У зв'язку з викладеним вище робимо висновок про те, що національно-культурна інформація – це сукупність позамовних і текстових семантичних компонентів, які відображають культурний спадок і сучасність даного національного колективу і існують у свідомості носія мови. Національно-культурна (фонова) інформація є однаковою для автора і реципієнта тексту у випадку, коли вони належать до одного національно-культурного і мовного колективу з сформованими уявленнями про оточуючу дійсність, з певними оцінками соціально-політичних і культурно-історичних процесів і явищ. Безсумнівно, що у носія мови і у адресата фонова інформація відрізняється: вона може співпадати у деяких аспектах; не співпадати або повністю бути відсутньою, що викликає неповноцінне, а інколи хибне сприйняття дійсності.

Окрім традиційних реалій, які виражені безеквівалентною лексикою, фонова інформація присутня в особливих реаліях – асоціативних, пов'язаних з різноманітними національними історико-культурними явищами і особливим чином зафіксовані у мові. Ці реалії експлікуються звичайними словами, а не безеквівалентною лексикою, а їхня специфічність – у компонентах значення слів, у відтінках слів, у внутрішній словесній формі, в емоційно-експресивному забарвленні. В мові також можна виявити лексичні одиниці, які повністю складаються з такої інформації: назви характерних лише для окремих націй і народів предметів матеріальної культури, історичних подій, державних інституцій, свят, телепрограм, елементів фольклору.

Досліджуючи лінгвокультурну специфіку англomовного сайту новин BBC News, ми зосередимося в першу чергу на аналізі суспільно-політичних реалій, пов'язаних з життям королівської родини, оскільки це один з найпопулярніших медіатопіків британської публіцистики. За даними сайту Statista.com, медіа присутність британських монархів є найвищою серед усіх королівських родин Європи. Королева Сполученого Королівства Єлизавета II була найпопулярнішим членом королівської родини у віртуальній пресі.

За період з січня по квітень 2021 року майже 200 000 онлайн статей згадували Королеву [5].

Серед інших нашу увагу привернула стаття “King Charles III, the new monarch” [7], опублікована на офіційному сайті BBC. Наведемо приклад того, що лінгвокраїнознавча інформація потребує коментаря навіть у тих випадках, коли вона адресована реципієнтам-носіям мови. Так, автори статті пояснюють читачам підгрунття питання, яке ж ім'я обере новий король: *What will he be called? He will be known as King Charles III. That was the first decision of the new king's reign. He could have chosen from any of his four names – Charles Philip Arthur George.* Для українських читачів автори публікації дають ще більш розлоге пояснення факту вибору імені монархом, посилаючись на історичні прецеденти: *Як його будуть називати? Одним із перших його рішень має бути, чи правити як король Чарльз III, чи обрати інше ім'я. Наприклад, ім'я його діда Георга VI було Альберт, але він правив, використовуючи одне зі своїх імен по батькові. Чарльз міг вибрати будь-яке зі своїх чотирьох імен – Чарльз, Філіп, Артур, Джордж* [6]. Важливо відзначити той факт, що український варіант імені британського короля *Чарльз III* демонструє звільнення від усталеної ще з радянських часів традиції іменувати королів «особливими» варіантами імен, як то: *Георг* замість *Джордж*, *Карл* замість *Чарльз*. Сучасна українська транслатологія слідує фонетичному принципу перекладу власних імен. Далі подається інформація про зміну титулів дружини і старшого сина Чарльза III. Як автори публікації, так і перекладачі надають практично тотожну інформацію однакового обсягу. Проілюструємо вищевикладене прикладами: *There is also a new title for Charles' wife, Camilla, who becomes the Queen Consort – consort is the term used for the spouse of the monarch. – Також буде новий титул для дружини Чарльза, її повний титул буде королева-консорт – це термін, який використовується для позначення дружини монарха.* Цікавими історичними фактами насичений уривок статті, присвячений локації, де буде проходити майбутня коронація: *For the past 900 years the coronation has been held in Westminster Abbey – William the Conqueror was the first monarch to be crowned there, and Charles will be the 40th.* Знову констатуємо співпадіння обсягу повідомлення як для автентичних споживачів, так і для читачів перекладеної версії: *Останні 900 років коронація проходила у Вестмінстерському абатстві – Вільгельм Завойовник був першим монархом, коронованим*

там, а Чарльз стане 40-м. Автори статті також привертають увагу читачів обох варіантів статті до того факту, що вперше з 1952 року національний гімн Сполученого Королівства лунатиме у версії "God Save the King!" / "Боже, бережи Короля!", замість звичного "God Save the Queen!" / "Боже, бережи Королеву!". Цікавою з погляду лінгвокультурології є ремарка щодо фінансування витрат на церемонію коронації: *Unlike royal weddings, the coronation is a state occasion - the government pays for it, and ultimately decides the guest list.* – На відміну від королівських весіль, коронація є державною подією – уряд оплачує її, і остаточно визначає перелік гостей. Незважаючи на те, що дана фраза присутня і в англійській, і в українській публікації, ми схилиємося до думки, що головним адресатом цієї інформації є англійській читач, адже питання фінансування державних заходів і витрат податків – це традиційні проблеми, які хвилюють британців.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Результати здійсненого аналізу дозво-

ляють зробити висновок про те, що лінгвокультурний контент публіцистичного тексту може потребувати додаткового лінгвокраїнознавчого коментаря не лише у випадках, коли мова йде про текст перекладу, кінцевим споживачем якого не є носій англійської мови. Оскільки статті, присвячені членам королівської родини, можуть містити великий обсяг історичної інформації, посилатися на історичні і культурні прецеденти, бути насиченими власними іменами, титулами, топонімами, з якими у повсякденному житті сучасний британець практично не стикається, додаткові роз'яснення будуть справляти позитивний ефект не тільки для правильного, адекватного розуміння змісту, а й з просвітницьких позицій. Якщо говорити про підготовку іншомовних версій публікацій, в даному випадку – українського варіанту, то такі коментарі є просто невід'ємною частиною змісту. Отже, дослідження лінгвокультурної специфіки публіцистичних текстів є перспективним напрямом досліджень як з позицій лінгвокультурології, когнітивної лінгвістики, так і з позицій перекладознавства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Гончар О. С. Публіцистичний дискурс та його функції. Новітня філологія. Вип. 6 (36). 2010. С. 35. Мамич М. В. Лінгвокультурологічний контент журналу «Жінка» (середина ХХ – початок ХХІ століття) : дис. ... доктора філологічних наук. НАН України Інститут української мови. К., 2016. 399 с.
2. Михайлин І. Л. Основи журналістики. Підручник. 5-те вид. перероб. та доп. К. : Центр учбової літератури, 2011. 496 с.
3. Разумна К. А. Англійськомовний публіцистичний дискурс у дзеркалі сучасних лінгвістичних розвідок. Науковий вісник Дрогобицького державного педагогічного університету ім. І. Франка. Сер. Філол. науки (мовознавство). 2018. № 10. С. 121– 125.
4. Celebrity Index – European royal families. Statista.com. URL: <https://www.statista.com/study/88314/celebrity-index-european-royal-families/>
5. "Боже, бережи короля!" Чарльза III офіційно оголосили монархом. BBC NEWS Україна. URL: <https://www.bbc.com/ukrainian/news-62861231>
6. King Charles III, the new monarch. BBC NEWS. URL: <https://www.bbc.com/news/uk-59135132>

Наукове видання

ЗАКАРПАТСЬКІ ФІЛОЛОГІЧНІ СТУДІЇ

Випуск 25
Том 1

Коректура • *Надія Ігнатова*

Комп'ютерна верстка • *Оксана Молодецька*

Формат 64x84/8. Гарнітура Times New Roman.
Папір офсет. Цифровий друк. Ум. друк. арк. 29,76. Замов. № 0123/004. Наклад 300 прим.

Видавництво і друкарня – Видавничий дім «Гельветика»
65101, м. Одеса, вул. Інглезі, 6/1
Телефон +38 (095) 934 48 28, +38 (097) 723 06 08
E-mail: mailbox@helvetica.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 7623 від 22.06.2022 р.